

DECIZIE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Igor Macarevici,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Egor Șulga
împotriva lui Igor Macarevici cu privire la repararea prejudiciului material și
compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de repunere în termen a apelului și a fost restituită cererea de apel
declarată de către Igor Macarevici,

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2017 Egor Șulga, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Igor Macarevici cu privire la repararea prejudiciului material cauzat în
urma accidentului rutier în sumă de 45 565, 38 de lei și compensarea cheltuielilor
de judecată în sumă de 1 457 de lei.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriai Strășeni, sediul Central,
cererea de chemare în judecată depusă de către Egor Șulga, a fost admisă parțial. S-
a încasat de la Igor Macarevici în beneficiul lui Egor Șulga, datoria rezultată în
urma accidentului rutier în sumă de 45 565,38 de lei și suma de 1 367 de lei cu titlu
de cheltuieli legate de achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, precum și suma
de 90 de lei cu titlu de cheltuieli legate de dobândirea informației privind domiciliul
pârâtului, iar în total suma de 47 022, 38 de lei.

La 27 martie 2018 Igor Macarevici, a declarat apel împotriva hotărârii din 20
noiembrie 2017 a Judecătoriai Strășeni, sediul Central.

Prin încheierea din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă
cererea de repunere în termen a apelului și a fost restituită cererea de apel declarată
de către Igor Macarevici, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă,
din motivul că apelul a fost declarat în afara termenului legal.

La 10 iulie 2018 Igor Macarevici, a declarat recurs împotriva încheierii din 17
mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului Igor Macarevici a indicat că la 17 mai 2017 Curtea de Apel Chișinău a examinat în ședință publică cererea de apel și a respins ca neîntemeiată cererea de repunere în termen.

Recurentul a afirmat că la 21 martie 2018 a făcut cunoștință cu hotărârea primei instanțe, iar la 21 noiembrie 2017 a fost expediată copia dispozitivului, însă nu a fost recepționat, deoarece nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru a ridica corespondența.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la reexaminare în Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 17 mai 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la 10 iulie 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărârea. În astfel de cazuri, se face o nouă comunicare la locul deschiderii succesiunii, iar termenul de apel începe să curgă din nou de la data comunicării hotărârii. Pentru moștenitorii asupra cărora au fost instituite măsuri de ocrotire judiciară sau pentru cei dispăruți fără veste termenul curge din ziua în care se numește tutorele sau curatorul. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.

Din materialele dosarului rezultă că, pentru ședințele de judecată din 8 mai 2017, 26 iunie 2017, 12 octombrie 2017 și 20 noiembrie 2017, Igor Macarevici a

fost citat legal, fapt confirmat prin avizele de recepție și recipisele semnate, anexate la materialele cauzei. (f.d.46, 55, 58, 60)

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 20 noiembrie 2017, Igor Macarevici nu a fost prezent la examinarea cauzei în fond și nu a fost la pronunțarea hotărârii din 20 noiembrie 2017 a Judecătorei Strășeni, sediul Central. (f.d. 61).

La 27 martie 2018 Igor Macarevici a depus o cerere în adresa Judecătorei Strășeni, sediul Central, solicitând întocmirea hotărârii motivate. (f.d. 71)

La fel, la 27 martie 2018, Igor Macarevici a declarat apel împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2017 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, solicitând repunerea în termen, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri. (f.d. 72-73)

Prin încheierea din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de repunere în termen și a fost restituită cererea de apel declarată de către Igor Macarevici. (f.d. 83)

În contextul celor expuse supra și prin prisma normelor enunțate, instanța de recurs constată ca întemeiată reținerea instanței de apel cu privire la încălcarea de către Igor Macarevici a termenului de declarare a apelului prevăzut de lege.

Or, potrivit art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Reține Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție că, Igor Macarevici, fiind legal citat pentru ședințele de judecată din prima instanță și cunoscând despre litigiul aflat pe rolul instanței, a declarat apel la 27 martie 2018, în afara termenului de 30 de zile, fără a indica anumite temeiuri de repunere în termen.

Or, Igor Macarevici nu era lipsit de dreptul de a depune cerere de apel în termenul prevăzut la art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care este de 30 de zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, și anume, până la 20 decembrie 2017, inclusiv.

Astfel, apelul în prezenta cauză a fost depus la 27 martie 2018, în afara termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Totodată, argumentele recurentului privind repunerea în termen de declarare a apelului referitor la faptul că nu a recepționat copia dispozitivului hotărârii, nu reprezintă motiv întemeiat, care ar justifica omiterea termenului de declarare a apelului, deoarece Igor Macarevici a fost citat pentru ședința de judecată din 20 noiembrie 2017, fapt confirmat prin semnătura aplicată personal pe recipisa anexată la materialele cauzei. (f.d. 60) Or, însăși faptul invocării în recurs, precum că nu a ridicat corespondența de la oficiul poștal, denotă că acesta cunoștea despre examinarea cauzei.

În speță, prezintă relevanță și prevederile art. 100 alin. (3) Cod de procedură civilă, care stipulează că în cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Coroborând prevederile menționate, instanța de recurs notează că Igor Macarevici nu a demonstrat prin probe plauzibile, că a fost în imposibilitatea de a cunoaște despre examinarea cauzei, or, dânsul a fost citat pentru ședințele de judecată în prima instanță și a cunoscut despre examinarea litigiului în cauză.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Aderent la cele expuse, instanța de recurs remarcă că folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Mai mult, având la cunoștință existența prezentului litigiu și examinarea acestuia, Igor Macarevici, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a

menționat că, prin neaducerea unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Igor Macarevici și de a menține încheierea din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide:

Se respinge recursul declarat de către Igor Macarevici.

Se menține încheierea din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Egor Șulga împotriva lui Igor Macarevici cu privire la repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Dumitru Mardari

Tamara Chișca-Doneva